

Plats och tid

Oskarshamns stadshus, möteslokal Döderhultsrummet samt via Teams

Beslutande i sammanträdeslokalen

Andreas Erlandsson (S), ordförande
Sven Gunnar Persson (KD), vice ordförande
Leif Axelsson (SD)
Catrin Alfredsson (S) närvarande vid §§ 8-9 och 11
Lucas Lodge (M)
Akko Karlsson (MP)

Meddelat förhinder

Ann-Charlotte Pernius (M)
Marcus Fridlund (S)
Ilko Corkovic (S)

Övriga deltagare

Andreas Roos OKG (via Teams, närvarande vid § 8), Richard Johansson OKG (via Teams, närvarande vid § 8), Filip Svensson OKG (via Teams, närvarande vid § 8), Jenny Rees SKB (närvarande vid §§ 8-9 och 11), Johan Lönnqvist SSM (via Teams, närvarande vid § 10), Frida Tidäng Länsstyrelsen Kalmar län samt sekreterare Niclas Lundström

Paragrafer

§§ 8 - 17

Justering plats och tid

Digital signering vid den tid som anges i den digitala signaturen på protokollets sista sida.

Andreas Erlandsson (S)
Ordförande

Niclas Lundström
Sekreterare

Anslag

Det justerade protokollet offentliggörs genom detta anslag.

Beslutsinstans: Lokala säkerhetsnämnden vid Oskarshamns kärnkraftverk

Sammanträdesdatum: 2025-05-08

Anslaget sätts upp: 2025-05-21

Anslaget tas ned: 2025-06-13

Förvaringsplats för protokollet: KS-kansli, digitalt

Underskrift _____
Niclas Lundström

Utdragsbestyrkande _____

Innehållsförteckning

- § 8 Information från OKG AB
- § 9 Information från SKB AB
- § 10 Information från SSM
- § 11 Information från Länsstyrelsen Kalmar län
- § 12 Föregående protokoll
- § 13 Anmälningssärende – Remissyttrande på Kärnkraftsprövningsutredningens delbetänkande Ny kärnkraft i Sverige – effektivare tillståndsprövning och ändamålsenliga avgifter (SOU 2025:7)
- § 14 Information om Kärnkraftsprövningsutredningen, deluppdrag 3 – avfallsfrågan
- § 15 Information om Oskarshamns kommuns projekt Ny kärnkraft till Oskarshamn
- § 16 Dialog om lokala fysiska informationsinsatser som Lokala säkerhetsnämnden vid Oskarshamns kärnkraftverk bör genomföra 2025
- § 17 Övriga frågor

§ 8

Information från OKG AB

Lokala säkerhetsnämndens beslut

Informationen noteras som mottagen.

Dagens sammanträde

Produktionsår och driftläge O3

Andreas Roos informerar om produktionsåret 2024 fram till och med revisionsavställningens början i mars 2025. 2024 blev ett lyckat år för Sveriges största kärnkraftsreaktor Oskarshamn 3. Med en nettoliverans på totalt 10,8 TWh fossilfri el innebär siffrorna det tredje bästa produktionsåret sedan starten 1985. Produktionen innebar att O3 hade en 89,8 % anläggningstillgänglighet och stod därmed för 7 % av Sveriges elproduktion 2024. Från revisionsavställningen 2024 till revisionsavställningen 2025 hade O3 en 325 dagars oavbruten elproduktion vilket är rekord för anläggningen.

Vid årets revision upptäcktes defekt på rör i anslutning till reaktorn på O3 vilket innebär att OKG inte kan starta anläggningen före felet har åtgärdats. Planerad återstart är den 15 augusti. Under den förlängda revisionsavställningen kommer OKG passa på att utnyttja stilleståndstiden för att förbättra anläggningens status. Ambitionen är att förbättra förutsättningarna för framtida strålsäkerhet och tillgänglighet. Totalt har tio olika grupper startats för att arbeta med förbättringsåtgärderna.

En övergripande sammanställning av den planerade revisionsavställningen kan summeras med följande siffror.

- Antal arbetsordrar (AO) som var planerade att genomföras under revisionen var totalt 1595 st.
- Förebyggande underhåll 1146 st.
- Felanmälningar 94 st.
- Ändringsarbeten 150 st.
- Övriga arbeten 205 st.
- RA+ Antalet AO som tillkommit efter T-1 är 320 st. (17%).
- RA- Borttagna AO under revisionen 15 st. (0,8 %).
- Totalt antal planerade och tillkommande AO 1915 st.

Siffror kopplat till HSSE (Health, Safety, Security & Environment):

- Olyckor 5 st.
- Tillbud 12 st.
- Observationer 420 st.
- Skyddsronder 6 st.

Av de fem olyckorna så var det en som innebar ett par dagars sjukskrivning på grund av spricka i revbenet orsakat av halkolycka. Övriga fyra var av mildare karaktär som inte orsakade sjukskrivning.

Byggnation av testreaktor på OKG

Filip Svensson informerar om statusen kring byggnationen av testreaktor på OKG. Samarbetet mellan Uniper, OKG och Blykalla, som drivs via SMR AB, har under de senaste månaderna påbörjat arbetet med att etablera en elektrisk testreaktor på Simpevarpshalvön. Testreaktorn kommer inte att laddas med kärnbränsle. Anläggningen kommer att vara Sveriges första nya reaktor på cirka 40 år.

Avveckling O1 och O2

Richard Johansson informerar om statusen för avvecklingen av O1 och O2. De är i skedet av att avsluta arbetet med nedmontering av stora komponenter och kommer framöver fokusera på de mindre komponenterna. Strävan är att få kunna friklassa så mycket material som möjligt så att en stor del kan hamna så långt ner som möjligt på "avfallstrappan". För att kunna friklassa material har speciella tvättmaskiner inskaffats i anläggningen.

I stort ligger nedmonteringen av O1 och O2 enligt plan utifrån deras KPIer (friklassat avfall, uppfyllda milstenar, totalt nedmonterat avfall och strålsäkerhet. Det som sticker ut något är att O2 ligger över budget kopplat till strålsäkerhet vilket beror på att de ligger före i plan på nedmonterat avfall. Information gavs även om antal olyckor, tillbud och observationer samt strålskyddshändelser som har skett under första kvartalet 2025.

§ 9

Information från SKB AB

Lokala säkerhetsnämndens beslut

Informationen noteras som mottagen.

Dagens sammanträde

Jenny Rees informerar om nuläget på SKB.

Pågående arbeten i Östhammar

I januari påbörjades utbyggnaden av SFR i Östhammar. Arbetet med sprängningar löper på enligt plan. Närmare 180 meter ny tunnel har producerats. Tunnelbygget görs i samarbete med Skanska. 117 000 kubikmeter nya tunnlar ska skapas på 120-140 meter djup. SKB tillämpar försiktig sprängning i och med att utbyggnaden görs i närheten av befintligt förvar. Projektet hushållar med resurserna genom bland annat att behålla sprängmassor på befintlig site för att senare kunna nyttja det till exempelvis grön betong eller återfyllnadsmassor.

I Östhammar har även SKB påbörjat de markförberedande arbetena för slutförvaret. Första spadtaget skedde i januari. Bland annat förbereds byggnation av en kapselbro. Markarbetena kommer hålla på i cirka två år för att därefter påbörja sprängningarna för slutförvaret. Tunnelarbetet beräknas därefter ta runt tio år innan anläggningen kan påbörja provdrift.

Clab och Sigrid

Bränslehantering har pågått fram till vecka 18. De sista veckorna har Clab tagit emot bränsle från Ringhals. Hanteringen återupptas vecka 38.

För att skapa mer utrymme i förvaringsbassängerna lastas bränsle från gamla normalkassetter till nya kompaktkassetter. Arbetet startar efter sommaren. 500 normalkassetter ska omlastas till 300 kompaktkassetter. En normalkasset tar 16 bränsleelement medan kompaktkassetterna har en kapacitet på 25 bränsleelement. Båda kassettyperna tar samma utrymme i anspråk.

Nya transportbehållare, första planeras komma i slutet av juli och därefter kommer fler under hösten.

Transporter med Sigrid har fungerat väl under våren. Nu är det uppehåll fram till vecka 34 då transporter återupptas.

Övrigt

Jenny informerar om att Johan Dasht har tillträtt som SKBs nya styrelseordförande. Johan är annars chef för BA Generation på Vattenfall.

SKBs Fud & Plan kommer presenteras i september 2025. Lokala säkerhetsnämnden kommer att få dokumentet på remiss från Strålsäkerhetsmyndigheten.

SKB kommer att svetsa kapslar åt Posiva som är den finska motsvarigheten till SKB. Svetsningen ska ske i Oskarshamn och för närvarande väntar Posiva på tillstånd från STUK (Finlands motsvarighet till SSM). Förhoppningen är att tillståndet godkänns i slutet av 2025. Planen är att SKB inledningsvis ska svetsa 160 kapslar åt Posiva under en fem års period.

Lokala säkerhetsnämnden frågar om SKBs organisation kommer att förändras med tanke på att deras uppdrag till viss del går in i en annan fas. Jenny svarar att verksamheten ses över då vissa

Sammanträdesdatum
2025-05-08

delar ökar i omfattning medan andra minskar. Verksamhetsorterna kommer dock kvarstå – Oskarshamn, Stockholm och Östhammar. I både Östhammar och Oskarshamn kommer nya anläggningar att byggas. Lokala säkerhetsnämnden ställde en följdfråga angående vad som händer med Äspölaboratoriet. Personal som har suttit på Äspö kommer flytta till Clab under sommaren i samband med att SKBs underjordsverksamhet avvecklas. SKB har en förhoppning om att kunna sälja anläggningen till en annan intressent.

Avslutningsvis berörs att SKB och OKG kommer skapa en utställning i OKGs nya lokaler på Slottsgatan i Oskarshamn.

§ 10

Information från SSM

Lokala säkerhetsnämndens beslut

Informationen noteras som mottagen.

Dagens sammanträde

Tillsyn Security

Johan Lönnqvist, enhetschef för skydd och säkerhet på Strålsäkerhetsmyndigheten, informerar om SSMs verksamhet kopplat till tillsyn enligt säkerhetsskyddslagen. SSM hanterar tillsyn utifrån flera olika regelverk där enheten där Johan arbetar har tillsynsuppdrag utifrån "security" vilket kortfattat kan beskrivas skydd mot ovänner eller de som har ett antagonistiskt perspektiv. Säkerhetsskyddet utgår utifrån säkerhetsskyddslagstiftningen och fysiskt skydd utifrån lag om kärnteknisk verksamhet (1984:3). SSM har varit tillsynsmyndighet för säkerhetsskydd sedan 2021.

Enheten för skydd och säkerhet startade upp i maj 2024 arbetar enligt SSMs tillsynsprocess men även från säkerhetsskyddslagstiftningen som ska vara likriktad och samordnad. Enheten ska bedriva samma tillsyn inom säkerhetsskydd som exempelvis kommuner har genom sin tillsynsmyndighet. På enheten arbetar för närvarande 12 medarbetare och en chef. Tjänsterna är registerkontrollhandläggare och inspektörer. I uppdraget ingår även att skapa normering av det fysiska skyddet som finns på kärnkraftverken.

Enheten genomför tillsynsinsatser såsom verksamhetsbevakning och tillsyn. I övrigt har enheten för tillfället fokus på att göra säkerhetsskyddsanalys, personalsäkerhet (se över att personal är placerad i rätt säkerhetsklass, befattningsanalys och uppdaterade register) samt att det finns säkerhetsskyddsavtal och om leverantörer är placerade i säkerhetsklass eller avanmällda vid avslut av SUA.

Johan lyfter att SSM under året har gett Forsmarks Kraftgrupp AB sanktionsavgift för brister i säkerhetsskyddet då de har åsidosatt skyldigheter säkerhetsskyddslagen. FKA ska betala en administrativ sanktionsavgift på 1 000 000 kronor eftersom bolaget inte har ansökt om placering av VD-befattningen i säkerhetsklass. Det har heller inte genomförts registerkontroll och särskild personutredning av den anställde i rollen som VD.

Lokala säkerhetsnämnden frågar om myndigheten får frågor om fysiskt skydd kopplat till företag som vill bygga SMR på platser i Sverige där kärnkraft för närvarande inte finns. Johan svarar att allmän dialog förekommer kopplat till etablering av SMR och därmed lyfts även frågor som hans enhet arbetar med.

§ 11

Information från Länsstyrelsen i Kalmar län

Lokala säkerhetsnämndens beslut

Informationen noteras som mottagen.

Dagens sammanträde

Frida Tidäng informerar om länsstyrelsen pågående arbeten kopplat till kärnenergi-beredskap.

Pågående arbeten

Samverkan sker med övriga län som ingår planeringszonen (PZ-län). För Kalmar län innebär det samarbete med Gotland, Kronoberg, Jönköping och Östergötlands län. Ambitionen är att få till liknande rutiner och samma lösningar kring sanering etc så att det inte görs på olika sätt inom samma planeringszon.

Vidare sker ett samverkansarbete för detaljplanerad utrymning kopplat till operativa aktörer. Exempel på operativa aktörer är blåljuspersonal men även lokaltrafik. Fokus är utrymningsplatser. Det krävs exempelvis planer för var KLT ska hämta och lämna personer. Från övning Fenix har det framkommit en del kopplat till att inte detaljerna i planerna är väl förankrade eller bestämda.

Länsstyrelsen samverkar även med OKG och Clab kopplat till att utveckla och samarbeta kring deras logistikcenter i Hultsfred.

PRL, presumtiva räddningsledare, ska utses av länsstyrelsen och vara förberedda att verka som räddningsledare även i andra län om behovet uppstår. Sammanlagt ska det finnas fem PRL i Kalmar län, tre är utsedda och två till är på väg in. Länsstyrelsen ser över rutinerna kring befatningen, till exempel kontinuerlig utbildning.

Uppsala län har tillsammans med Forsmarks Kraftgrupp (FKA) initierat scenariobaserade diskussioner kopplat till kärnkraft under höjd beredskap eller krig. Länsstyrelserna i Halland och Kalmar kommer delta i detta arbete. Vidare kommer även SSM delta utifrån deras regeringsuppdrag att utreda förutsättningarna för att kärnkraftverken ska kunna leverera el till samhället under ö beredskap. I en liknande frågeställning kommer MSB att ha en workshop den 10 juni kring kärnenergi-beredskap under höjd beredskap och krig. Frågor som kommer att tas upp är vad finns på plats idag samt vad behöver vi uppdatera i våra befintliga planer.

Upphandlingsarbetet av jodtabletter och öppenvårdsapotek har påbörjats. Om ett par år är det dags att byta ut jodtablettorna i de inre och yttre zonerna samt planeringszonerna. Jodtablettorna är tänkta att bytas ut i en femårscykel. För boende i de inre och yttre zonerna är det tänkt att nya jodtabletter skickas ut per post. Till planeringszonerna är det däremot tänkt att jodtabletter ska finnas på öppenvårdsapotek.

Planer

Arbetet med delplaner för Kommunikation och Larm har kommit så långt så att kommentarer från remissinstanserna har inkommit. Delplanerna håller på att uppdateras utifrån inkomna kommentarer.

Sammanträdesdatum
2025-05-08

När det gäller de nationella planerna och projekten så har ett utkast på nationell beredskapsplan skickats ut på remiss till bland annat Länsstyrelsen i Kalmar län. Saneringsstrategin är däremot klar och Länsstyrelsen i Kalmar län ser för närvarande över om de egna rutinerna behöver korrigeras.

Broschyren strålskydd för arbetstagare och arbetsgivare kommer att distribueras digitalt till arbetsplatser i inre och yttre beredskapszon under 2025.

Övrigt

Länsstyrelsen i Kalmar län har haft tillsyn av MSB enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO). Området som granskas är länsstyrelsens planläggning och beredskap i händelse av en kärnteknisk olycka eller vid övertagande av ansvaret för kommunal räddningstjänst. Länsstyrelsen fick godkänt.

Lokala säkerhetsnämnden frågar avslutningsvis hur distributionen av radiomottagare har fungerat. Frida svarar att mottagarna är distribuerade och att de numera enbart får enstaka samtal gällande detta.

§ 12

Föregående protokoll

Lokala säkerhetsnämndens beslut

Protokollet från sammanträdet 2025-02-06 läggs till handlingarna.

Dagens sammanträde

Protokollet har varit utsänt och då det inte finns några kommentarer till det läggs protokollet från sammanträdet 2025-02-06 till handlingarna.

§ 13

Anmälningssärenden – Remissyttrande på delbetänkandet Ny kärnkraft i Sverige

Lokala säkerhetsnämndens beslut

Anmälningssärenden enligt föreliggande information noteras som anmält.

Dagens sammanträde

Ordförande och sekreterare i lokala säkerhetsnämnden vid Oskarshamns kärnkraftverk har lämnat ett yttrande på Kärnkraftsprövningsutredningens delbetänkande Ny kärnkraft i Sverige – effektivare tillståndsprövning och ändamålsenliga avgifter (SOU 2025:7). Inför sammanträdet hade ledamöterna i nämnden fått ta del av remissyttrandet men också remissyttrandet från Oskarshamns kommun. Vid sammanträdet informerar Niclas Lundström övergripande om de både remissyttrandet.

§ 14

Information om Kärnkraftsprövningsutredningen, deluppdrag 3 - avfallsfrågan

Lokala säkerhetsnämndens beslut

Informationen noteras som mottagen.

Dagens sammanträde

Andreas Erlandsson informerar om hur Kärnkraftsprövningsutredningens deluppdrag 3 gällande avfallsfrågan fortgår. Andreas deltar i utredningens expertgrupp i egenskap av Kärnkraftskommunernas samarbetsorgans ordförande. Det tredje deluppdraget startade i januari och utredningen ska lämna sitt förslag till regeringen kring avfallsfrågan i augusti. Det finns många utmaningar kopplat till avfallsfrågan, bland annat att SKBs nuvarande program enbart omfattar befintliga kärnkraftverks bränsle och avfall. SKB har för närvarande inte uppdraget eller möjlighet att ta emot tillkommande anläggningars bränsle eller avfall. Ett annat dilemma är att avfall från nya generationer av reaktortyper inte per automatik kommer vara anpassade till SKBs KBS-3-metod. Ett nytt avfallsprogram behöver ta höjd för att tillkommande aktörer ska kunna ansluta sig till det samt att det tas höjd för radioaktivt avfall från icke kärnteknisk verksamhet (IKA) vilket staten har ansvar för.

Lokala säkerhetsnämnden kommer att få utredningen på remiss efter att den har presenterats i augusti. Efter att deluppdrag 3 är rapporterat kommer Kärnkraftsprövningsutredningens fjärde och sista deluppdraget påbörjas. Detta deluppdrag kommer att hantera beredskapsfrågor.

§ 15

Information om Oskarshamns kommuns projekt Ny kärnkraft till Oskarshamn

Lokala säkerhetsnämndens beslut

Informationen noteras som mottagen.

Dagens sammanträde

Niclas Lundström informerar om Oskarshamns kommuns projekt Ny kärnkraft till Oskarshamn. Kommunen har sökt bidrag från Naturvårdsverket för ett pilotprojekt som övergripande syftar till att se över möjligheten för ny kärnkraft i Oskarshamn. Naturvårdsverket har i två ansökningsomgångar beviljat Oskarshamns kommun 1 850 000 kr i bidrag. Projektet pågår i nio månader, från januari till september 2025. Totalt är det 13 kommuner som har beviljats medel från Naturvårdsverket.

Projektet syftar till att bygga upp kunskap och insikter hos beslutsfattare och tjänstepersoner men även hos organisationer och allmänhet för att möjliggöra etablering av ny kärnteknisk verksamhet i kommunen. Fokus för nyetablering är området vid det befintliga kärnkraftverket. Projektet är uppdelat i tre delprojekt.

1. Lokalt kärnkraftsprogram
2. Pilot Ävrö
3. Påverkan på lokalsamhället och lokal acceptans

Lokalt kärnkraftsprogram syftar till att skapa en, ur ett kommunalt perspektiv, övergripande processbeskrivning för tillståndsansökan av nya kärntekniska anläggningar i Oskarshamns kommun. Erforderliga underlag och tidsåtgång för kommunala beslut ska identifieras samt vilka förberedelser och förankringsarbeten som kommer att krävas behöver förtydligas. Kommunens erfarenheter från LKO (Lokal Kompetensuppbyggnad Oskarshamn) ska lyftas in i förslaget. Vidare ska kompetens- och resursbehov samt organisationsförslag för den kommunala verksamheten presenteras.

Pilot Ävrö syftar till att påbörja fysisk planering för ny kärnkraft i kommunen där fokus ligger på att skapa en ny detaljplan för ny fossilfri energiproduktion inkluderande kärnkraft på Ävrö. I detaljplanearbetet ingår att se över planerade processer med andra offentliga myndigheter, exempelvis Länsstyrelsen i Kalmar län, för att få till en effektiv hantering. Under året har förberedande arbeten som krävs till den strategiska miljöbedömningen påbörjats. Bland annat har naturvärdesinventering och arkeologiska utredningar startats upp. Planen är att strategisk miljöbedömning tas fram under 2026 och att samråd sker under 2026/2027 för att kunna anta detaljplanen i slutet av 2028 eller början av 2029.

Det tredje delprojektet syftar till att se över vilken lokal påverkan som en utbyggnad av en kärnteknisk verksamhet kommer att innebära både under byggtiden och därefter vid drift (infrastruktur, bostäder, skola, vård, omsorg, kompetensförsörjning, service, säkerhet, etc). Vidare arbetas det med erfarenhetsutbyte med andra kommuner, myndigheter och intressenter som bland annat har resulterat i att Oskarshamn bjuder in de övriga tolv pilotkommunerna till en minikonferens den 17-18 juni. I delprojektet arbetas det även med att skapa förutsättningar för en bred lokal och regional acceptans genom att få till en modell för medborgardialog. Arbetet kommer grundas i våra goda erfarenheter från tidigare etableringar av kärntekniska verksamheter men också anpassas till dagens förhållanden. Som en grund för detta arbete kommer kommunen i samarbete med Novus

Sammanträdesdatum
2025-05-08

genomföra en attitydundersökning under maj-juni. Två övergripande frågor kommer ligga till grund för undersökningen:

- Vilken inställning har invånarna i vår och angränsande kommuner till att ny kärnkraft och om det i så fall byggs i Oskarshamn?
- Vilka frågeställningar är viktiga för Oskarshamns kommun att belysa vid en eventuell tillståndsansökan?

Undersökningen syftar till att ge ett underlag för vad Oskarshamns kommun ska fokusera på i dialogerna med närboende, medborgare, näringsliv, etc.

§ 16

Dialog om lokala fysiska informationsinsatser

Lokala säkerhetsnämndens beslut

Informationen noteras som mottagen.

Dagens sammanträde

En kortfattad och övergripande dialog förs om lokala fysiska informationsinsatser som Lokala säkerhetsnämnden vid Oskarshamns kärnkraftverk bör genomföra 2025. Som en första aktivitet kommer nämndens sekreterare samt några av ledamöterna delta på Tolvskillingsmarken den 24 maj. Fokus kommer vara att synliggöra nämndens arbete men även lyssna av lokalbefolkningens syn på eventuell nyetablering av kärnkraft i kommunen. Akko Karlsson undersöker om det kan vara aktuellt att lokala säkerhetsnämnden syns på liknande sätt i Västervik.

För att på ett välkomnande sätt kunna möta medborgare vid lokala aktiviteter har ett mässtält och mässbord beställts. Tältet och bordet kommer att ha "Lokala säkerhetsnämnden vid Oskarshamns kärnkraftverk"-logotype.

§ 17

Övriga frågor

Lokala säkerhetsnämndens beslut

Inga övriga frågor hanteras.